

REKOMENDACIJOS

KOMISIJOS REKOMENDACIJA (ES) 2019/1888

2019 m. lapkričio 7 d.

dėl akrilamido tam tikruose maisto produktuose stebėsenos

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 292 straipsnį,

kadangi:

- (1) Komisijos reglamentu (ES) 2017/2158 ⁽¹⁾ tam tikrus maisto produktus gaminantiems ir rinkai pateikiantiems ūkio subjektams nustatomi konkretūs įpareigojimai sudaryti mėginių ėmimo ir analizės dėl akrilamido kiekio maisto produktuose programas ir taikyti konkrečias pavojaus mažinimo priemones, siekiant užtikrinti, kad akrilamido kiekis būtų kuo mažesnis, kiek tai pagrįstai įmanoma, ir neviršytų tame reglamente nustatytų atskaitos lygių;
- (2) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 882/2004 ⁽²⁾ nustatyta bendra kompetentingų institucijų pareiga atlikti oficialią kontrolę siekiant nustatyti, ar laikomasi taisyklių, kuriomis siekiama, visų pirma, a) užkirsti kelią, pašalinti ar iki priimtino lygio sumažinti tiesiogiai ar per aplinką žmonėms ir gyvūnams keliamą pavojų ir b) užtikrinti sąžiningą pašarų ir maisto prekybos praktiką ir ginti vartotojų interesus, įskaitant pašarų ir maisto ženklavinimą bei kitus vartotojų informavimo būdus. Oficiali kontrolė taip pat turėtų būti atliekama siekiant patikrinti, ar laikomasi pagal Reglamentą (ES) 2017/2158 nustatytų įpareigojimų;
- (3) pripažįstama, kad trūksta duomenų apie akrilamido kiekį tam tikruose Reglamento (ES) 2017/2158 1 straipsnio 2 dalyje nurodytuose maisto produktuose, nepaisant to reglamento 4 straipsnyje nustatytų įpareigojimų ir atliktos oficialios kontrolės rezultatų. Taip pat nėra pakankamai duomenų apie akrilamidą maisto produktuose, kuriems Reglamentas (ES) 2017/2158 netaikomas, tačiau kuriuose gali būti didelis akrilamido kiekis ir (arba) kuriuos vartojant galėtų būti gaunamas didelis akrilamido kiekis su maistu;
- (4) siekiant užtikrinti aukštą žmonių sveikatos apsaugos lygį, tikslinga nustatyti, kad kompetentingos institucijos ir maisto tvarkymo subjektai, neviršydami savo kompetencijos ribų, nedarant poveikio Reglamente (ES) 2017/2158 ir pagal Reglamentą (EB) Nr. 882/2004 nustatytiems įpareigojimams, stebėtų, ar tokiuose maisto produktuose yra akrilamido, kad būtų priimtoms galimos pavojaus mažinimo priemonės, kurios turėtų papildyti Reglamente (ES) 2017/2158 jau nustatytas priemones;
- (5) atsižvelgiant į kompetentingų institucijų ir maisto tvarkymo subjektų nuomonę dėl stebėtinų maisto produktų, nustatomas nebaigtinis maisto produktų kategorijų ir (arba) maisto produktų sąrašas;
- (6) priėmus Reglamentą (ES) 2017/2158 ir šią rekomendaciją, Komisijos rekomendacijos 2010/307/ES ⁽³⁾ ir 2013/647/ES ⁽⁴⁾ tampa nebeaktualios ir todėl turėtų būti panaikintos,

⁽¹⁾ 2017 m. lapkričio 20 d. Komisijos reglamentas (ES) 2017/2158, kuriuo dėl akrilamido kiekio maisto produktuose mažinimo nustatomos akrilamido pavojaus mažinimo priemonės ir akrilamido kiekio atskaitos lygiai (OL L 304, 2017 11 21, p. 24).

⁽²⁾ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 882/2004 dėl oficialios kontrolės, kuri atliekama siekiant užtikrinti, kad būtų įvertinama, ar laikomasi pašarus ir maistą reglamentuojančių teisės aktų, gyvūnų sveikatos ir gerovės taisyklių (OL L 165, 2004 4 30, p. 1).

⁽³⁾ 2010 m. birželio 2 d. Komisijos rekomendacija 2010/307/ES dėl akrilamido kiekio maisto produktuose stebėsenos (OL L 137, 2010 6 3, p. 4).

⁽⁴⁾ 2013 m. lapkričio 8 d. Komisijos rekomendacija 2013/647/ES dėl akrilamido kiekio maisto produktuose tyrimų (OL L 301, 2013 11 12, p. 15).

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

- (1) Nedarant poveikio pagal Reglamentą (EB) Nr. 882/2004 nustatytiems įpareigojimams, valstybių narių kompetentingos institucijos turėtų reguliariai stebėti, ar maisto produktuose yra akrilamido ir koks jo kiekis, visų pirma priede išvardytuose maisto produktuose.

Nedarant poveikio Reglamente (ES) 2017/2158 nustatytiems įpareigojimams, maisto tvarkymo subjektai turėtų reguliariai stebėti, ar maisto produktuose yra akrilamido ir koks jo kiekis, visų pirma priede išvardytuose maisto produktuose.

- (2) Valstybės narės ir maisto tvarkymo subjektai iki kiekvienų metų spalio 1 d. turėtų perduoti Europos maisto saugos tarnybai (EFSA) per praėjusius metus surinktus savo stebėsenos duomenis, kad juos būtų galima įtraukti į vieną duomenų bazę, laikantis EFSA maisto ir pašarų standartinio mėginių aprašo (SMA) gairių ir papildomų EFSA konkrečių ataskaitų teikimo reikalavimų ⁽³⁾.

- (3) Siekdamas užtikrinti, kad mėginiai būtų reprezentatyvūs, valstybės narės turėtų laikytis Komisijos reglamento (EB) Nr. 333/2007 ⁽⁶⁾ priedo B dalyje nustatytų mėginių ėmimo procedūrų.

Maisto tvarkymo subjektų taikoma mėginių ėmimo procedūra gali nukrypti nuo Reglamento (EB) Nr. 333/2007 nuostatų, tačiau ji turi būti reprezentatyvi partijai.

- (4) Valstybės narės turėtų atlikti akrilamido analizę laikydamosi Reglamente (EB) Nr. 333/2007 nustatytų kriterijų.

Maisto tvarkymo subjektai turėtų užtikrinti, kad akrilamido analizė būtų atliekama laikantis Reglamento (ES) 2017/2158 III priede nustatytų reikalavimų ir kriterijų.

- (5) Rekomendacijos 2010/307/ES ir 2013/647/ES panaikinamos.

Priimta Briuselyje 2019 m. lapkričio 7 d.

Komisijos vardu
Vytenis ANDRIUKAITIS
Komisijos narys

⁽³⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/consultations/call/180307>

⁽⁶⁾ 2007 m. kovo 28 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 333/2007, nustatantis mėginių ėmimo ir analizės metodus vykdant oficialią švino, kadmio, gyvsidabrio, neorganinio alavo, 3-MCPD ir benzo(a)pireno koncentracijos maisto produktuose kontrolę (OL L 88, 2007 3 29, p. 29).

PRIEDAS

Nebaigtinis dėl akrilamido kiekio stebimų maisto produktų sąrašas**Bulvių produktai**

- „Rösti“
- „Croquettes“, „pommes duchesse“, „pommes noisettes“ ir kt.
- Orkaitėje troškintos bulvės („casserole“) (ir daržovės)
- Bulvių ir mėsos miltai
- Bulvių ir sūrio miltai

Grūdiniai gaminiai

- Bandelės (pvz., mėsainių bandelės, kvietinės visų grūdo dalių bandelės, pieniškos bandelės)
- Pita, meksikietiškos tortilijos
- Raguoliai
- Spurgos
- Specifinė duona (pvz., Vestfalijos ruginė duona, „ciabatta“ duona su alyvuogėmis, svogūnų duona ir kt.)
- Blynai
- Traškūs sausainiai iš plonų tešlos juostelių, gruzdinti
- „Churros“

Grūdų produktai

- Ryžių krekeriai
- Kukurūzų krekeriai
- Grūdų užkandžiai (pvz., ekstruduoti kukurūzai ir (arba) kviečių produktai)
- Su medumi skrudinti javainiai („muesli“)

Kita

- Daržovių traškučiai ir (arba) gruzdintos daržovės
 - Skrudinti riešutai
 - Skrudintos aliejingosios sėklos
 - Džiovininti vaisiai
 - Skrudintos kakavos pupelės ir antriniai kakavos produktai
 - Alyvuogės sūryme
 - Kavos pakaitalai, kurių pagrindinė sudėtinė dalis nėra cikorija arba grūdai
 - Minkšti saldainiai („fudge“), karamelė, nuga ir kt.
-